

ГРАД ПРЊАВОР

БУЏЕТ ЗА ГРАЂАНЕ за 2024. годину

УВОДНА РИЈЕЧ ГРАДОНАЧЕЛНИКА

Драги суграђани,

У циљу побољшања Ваше информисаности и нивоа транспарентности Градске управе, представљамо Вам **“Буџет за грађане“** који на једноставан начин приказује како ће се обезбједити и утрошити средства буџета Града Прњавор у 2024. години.

“Буџет за грађане“ је водич који је намијењен свима који желе да се упознају са процесом буџетирања и активностима које се финансирају из градског буџета. Полазећи од чињенице да су буџетска средства јавна и да се ради о средствима свих грађана града, наша је обавеза да истим располажемо у најбољем интересу локалне заједнице, али и да Вам презентујемо тачне и разумљиве податке о њиховим изворима и плану њиховог утrophка.

Овај документ ће Вам помоћи да разумијете које су то надлежности града као јединице локалне самоуправе, и које су то области за које се издавајају средства из градског буџета. Расподјелу средстава по тим областима отежава чињеница да су захтјеви и очекивања корисника буџетских средстава увијек већи од реалних могућности буџета града.

“Буџет за грађане“ ће Вам показати и како је тешко одлучити о приоритетима у буџетској потрошњи, као и на који начин Ви као појединци можете бити укључени у процес креирања буџета и тако дати свој допринос квалитетнијем управљању нашем локалном заједницом.

Дарко Томаш

Шта је буџет?

Буџет је план прихода и расхода за једну, обично, календарску годину. Буџети општина и градова у Републици Српској, такође представљају годишњу процјену прихода и расхода. Буџет се припрема на основу Документа оквирног буџета Владе Републике Српске, односно, на основу препорука које Министарство финансија достави свакој локалној заједници. Оно што је најважније, јесте да се буџет планира тако да приходи и расходи буду у равнотежи.

Како се припрема и усваја буџет?

Након утврђивања Нацрта буџета и добијених препорука од Министарства финансија, Скупштина града се изјашњава о Нацрту буџета. По усвајању истог организује се јавна расправа, након чега је за документ Приједлога буџета потребна сагласност Министарства финансија. По добијању сагласности, Скупштина града доноси буџет у року који омогућава примјену утврђеног буџета, тј. од 01. јанура за годину на коју се односи буџет. Ако Скупштина Града Прњавор до краја 2023. године не усвоји Буџет за 2024. годину, од 1. јануара 2024. године на снагу ступа привремено финансирање Града Прњавор за период 01.01-31.03.2024. године, и то у висини једне четвртине буџета усвојеног за претходну фискалну годину.

Право грађана да одлучују о будућности?!

Имајући у виду да је буџет најважнији документ који град доноси и да од расподеле средстава буџета зависи квалитет живота у локалној заједници, јавна расправа о буџету пружа могућност грађанима да директно одлучују о сопственој будућности. Јавна расправа о буџету се одржава у периоду између Нацрта и Приједлога буџета, на начин да Градска управа одреди термин одржавања јавне расправе, као и да путем јавног позива обавијести грађане и учини им доступним материјал који се односи на Нацрт буџета. Организација и одржавање јавне расправе приближава грађанима најважнији градски акт, а истовремено је и један од механизма за транспарентнији рад локалне заједнице. Јавна расправа је прилика да грађани утичу на процесе у локалној заједници и да дају свој допринос повећању повјерења између њих и локалне власти.

Како се пуни буџет Града?

Буџет града се пуни из прихода утврђених у складу са законом, који се остварују по основу пореза, накнада, такса и других прихода којим се финансирају права и дужности града. Приходи се дијеле између буџета Републике, локалне заједнице и других корисника, а њихова расподела (припадност) је утврђена законом.

Степен припадности прихода буџету града

Врста прихода	Приходи који се дијеле (дио који припада граду)	Приходи који 100% припадају граду
Приход од индиректних пореза	коеф.0,027849 (24%)*	
Порез на приход од самосталних дјелатности и порез на лична примања	25%	
Накнаде за промјену намјене пољопривредног земљишта и концесионе накнаде	70%	
Приходи од закупнине земљишта у својини Републике	50%	
Приходи од посебних водних накнада	30%	
Средства за финанс.посебних мјера заштите од пожара	60%	
Одузета имовинска корист и средства добијена од продаје одузетих предмета из надлежности Републичке управе за инспекцијске послове	30%	
Порез на непокретности, административне и комуналне таксе, накнаде (рента, уређивање грађевинског земљишта, комунална накнада, накнада за паркинг простор, накнада за коришћење шума остварена продајом шумских сортимената), и остали приходи као што су грантови, примици од продаје имовине, примљене помоћи и сл.		100%

* Приходи од индиректних пореза се Граду Прњавор додјељује уз примјену коефицијента 0,027849 на 24% прихода од индиректних пореза који у расподјели припадне буџетима свих општина и градова у РС.

Обим финансирања надлежности из буџета Града Прњавор

Потпуно	Дјелимично
Опште јавне услуге (рад Градске управе и Скупштине града)	Социјална заштита
Просторно планирање и грађење	Здравствена заштита
Стамбено комунална дјелатност (изградња и текуће одржавање путева, мостова, улица, тргова, пјешачких стаза, јавних објеката, итд.)	Образовање
Заједнички комунални послови (јавна расвјета, јавне зелене површине, уређење и чишћење јавних површина у граду, зимска служба, хоризонтална и вертикална сигнализација, итд.)	Пољопривреда
Услуге противпожарне и цивилне заштите	Рекреација, спорт, религија
Култура (ЈУ Центар за културу)	

БУЏЕТСКИ ОКВИР ЗА 2024. ГОДИНУ

Буџетска средства за 2024. годину су планирана у износу од 30.470.000,00 КМ што је више за 9,1% или 2.550.000,00 КМ у односу на усвојени буџет за 2023. годину. *Треба истаћи, да је до увећања буџетског оквира дошло због увећања пореских прихода (+4,5%), непореских прихода (+5,0%), трансфера (+17,6%), примитака од задужевања (+108,0%) и расподеле суфицита из ранијег периода (+37,5%) и умањења примитака за нефинансијску имовину (-52,2%) и осталих примитака (-1,4%), што је у коначници довело до увећања буџетског оквира за 9,1%.*

СТРУКТУРА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА

Порески приходи: 15.566.000,00 - 51,09%

Непорески приходи: 8.966.300,00 - 29,43%

Трансфери: 2.092.700,00 - 6,87%

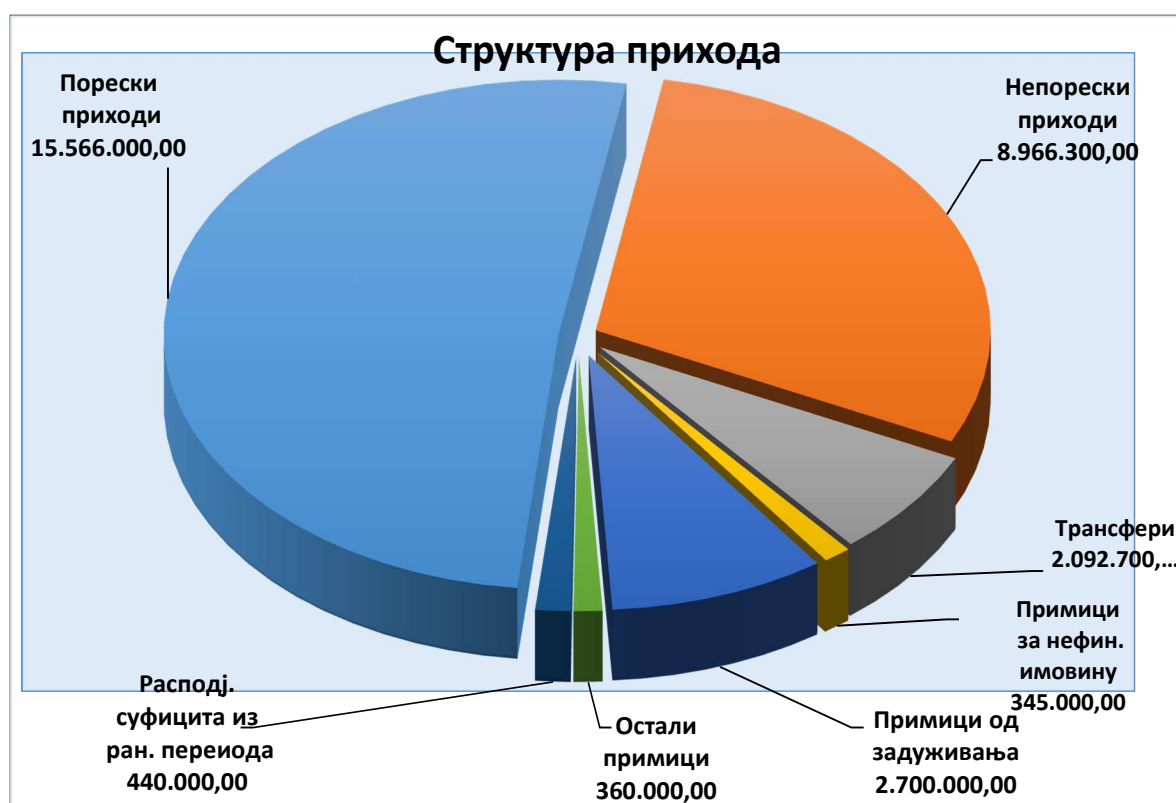
Примици за нефинансијску имовину:

345.000,00 - 1,13%

Примици од задужевања: 2.700.000,00 - 8,86%

Остали примисици: 360.000,00 - 1,18%

Расподјела суфицита из ранијег периода: 440.000,00 - 1,44%

Порески приходи су најзначајнији буџетски приходи и чине **51,09%** буџетских средстава. У ове приходе убрајамо: порез на доходак, порез на лична примања и приходе од самосталне дјелатности, порези на имовину (непокретности), приход од индиректних пореза, и порез

на добитке од игара на срећу. Контрола наплате пореских прихода је у надлежности Пореске управе РС и Управе за индиректно опорезивање. Приход од индиректних пореза је највећи буџетски приход, а планиран је у износу од 13.550.000,00 КМ, и представља **48,79%** буџетских средстава (без кредитног задужења).

Непорески приходи су други по величини буџетски приходи и чине **29,43%** буџета. Обухватају: приходе од закупа и ренте, накнаде, таксе и приходе од пружања јавних услуга. Контрола наплате непореских прихода је у надлежности Градске управе и Републичких институција. Најзначајнији непорески приходи су приходи од пружања јавних услуга ЈЗУ Дом здравља, који износе 6.124.400,00 КМ или 68,3% од укупних непореских прихода.

СТРУКТУРА БУЏЕТСКЕ ПОТРОШЊЕ

Расходи за лична примања: 11.046.300,00
- 36,25%

Расходи за робу и услуге: 4.453.430,00 -
14,62%

Трошкови камата: 294.000,00 - 0,96%

Субвенције: 495.000,00 - 1,62%

Грантови: 1.462.125,00 - 4,80%

Дознаке: 4.885.400,00 - 16,03%

Расходи финанс. између јед. власти:
142.400,00 - 0,47%

Судска рјешења: 232.500,00 - 0,76%

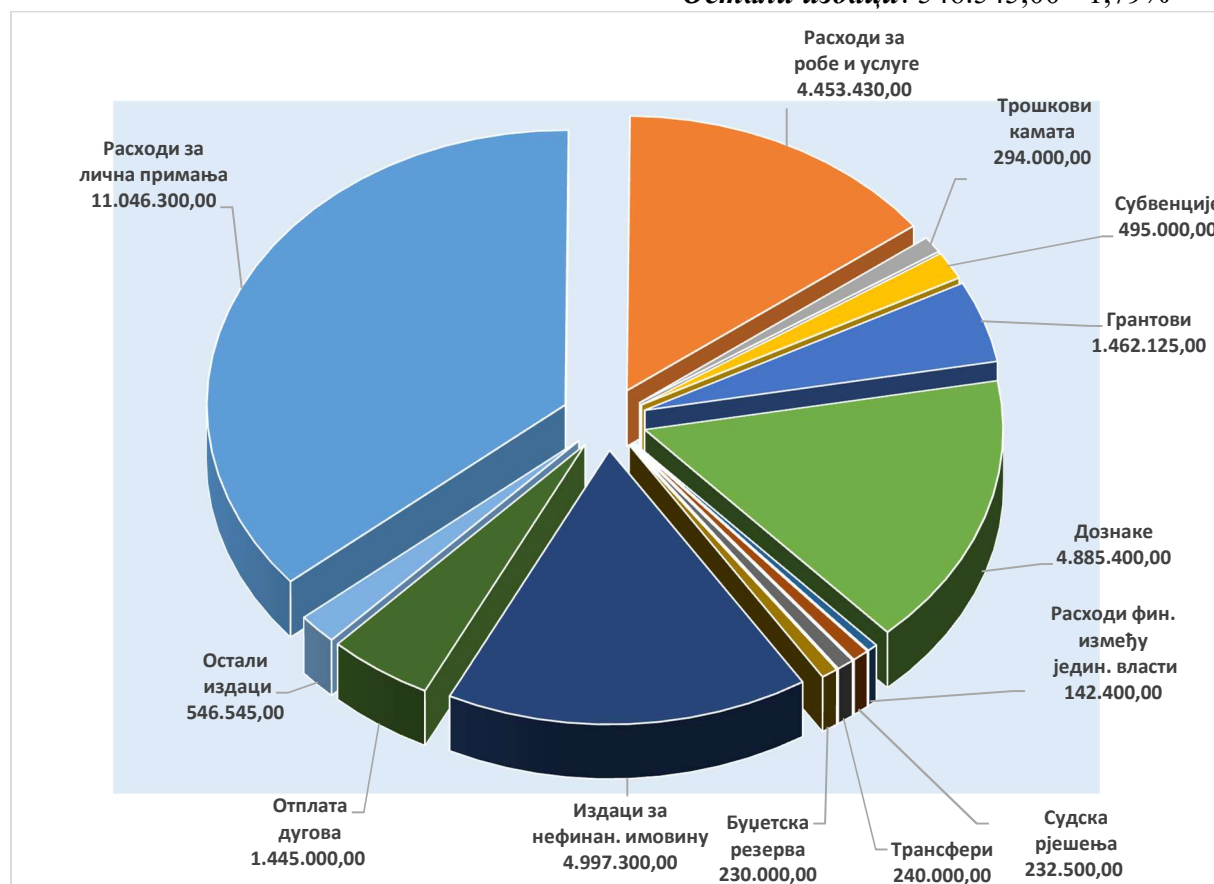
Трансфери: 240.000,00 - 0,79%

Буџетска резерва: 230.000,00 - 0,75%

Издаци за нефинансијску имовину:
4.997.300,00 - 16,40%

Отплата дугова: 1.445.000,00 - 4,74%

Остали издаци: 546.545,00 - 1,79%

Расходи за лична примања су највећи буџетски издатак. Обухватају издатке за лична примања запослених у Градској управи, ЈУ Центар за социјални рад Прњавор, ЈУ Центар за културу Прњавор, ЈУ Дјечији вртић „Наша радост“ Прњавор и ЈЗУ Дом здравља Прњавор, док се код ЈУ Гимназија Прњавор, ЈУ Центар средњих школа „Иво Андрић“ Прњавор и ЈУ Музичка школа „Константин Бабић“ Прњавор из буџета града финансирају само трошкови путовања радника на посао и са посла и расходи по основу дневница за службена путовања.

Издаци за нефинансијску имовину чине други по величини буџетски издатак. Обухватају План капиталних улагања за 2024. годину, издатке за опремање Територијално ватрогасно-спасилачке јединице из накнада за заштиту од пожара, издатке за изградњу инфраструктурних објеката из накнада за воде и накнада за шуме, издатке за прибављање земљишта, и издатке за набавку опреме и залихе материјала, робе и ситног инвентара код свих корисника.

Дознаке чине трећи по величини буџетски издатак. Обухватају дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују грађанима из буџета града, односно дознаке извршене по основу социјалне помоћи на рачун штићеника Центра за социјални рад, те на рачун физичких лица по основу стипендија ученика и студената, набавке уџбеника за ученике основних школа, једнократне помоћи физичким лицима која су у таквом стању социјалне потребе да им је неопходна новчана помоћ, једнократне помоћи за свако рођено дијете, новчане помоћи појединцима из борачке популације, регресирана камата корисницима пољопривредних кредита, и др., те дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите (смјештај штићеника Центра за социјални рад у хранитељске породице и установе социјалне заштите).

Расходи по основу коришћења роба и услуга чине четврти по величини буџетски издатак. Ови трошкови се односе на: расходе по основу закупа, за утрошак енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга, за режијски материјал, за материјал за посебне намјене, за текуће одржавање, за расходе по основу путовања и смјештаја, за стручне услуге, за услуге одржавања јавних површина и заштите животне средине и за остале некласификоване расходе. Најзначајнија издвајања у оквиру ове групе расхода су расходи Дома здравља који износе 1.093.700,00 КМ и Градске управе 418.900,00 КМ (Одсјек за заједничке послове). Такође, међу значајнијим издвајањима која чине ову групу расхода треба издвојити расходе за накнаде одборника и чланова скупштинских комисија (295.000,00 КМ), Програм заједничке комуналне потрошње (707.000,00 КМ), Програм текућег одржавања путева (375.000,00 КМ), расходе за наплату паркинга и преноса података видео надзора (198.000,00 КМ), и друго. За шест (6) наведених расхода планирано је 3.087.600,00 КМ или 69,33% средстава по основу коришћења роба и услуга, а разлика од 30,67% је распоређена на остале трошкове из ове групе расхода за све буџетске кориснике.

ПЛАН КАПИТАЛНИХ УЛАГАЊА ЗА 2024. ГОДИНУ (3.300.000,00 КМ)

I - Капиталне инвестиције из домаћих прихода (600.000,00 КМ)

- Изградња и реконструкција градских улица, путне и канализационе мреже, школских и других објеката, јавне расвјете, и израда и ревизија пројектне документације = 600.000,00 КМ.

II – Капиталне инвестиције из кредитних средстава (2.700.000,00 КМ)

- Изградња водоводне мреже из кредита ЕИБ-а према приједлогу Пројекта (насеља Горња Мравица, Лишња, Гаљиповци и Прњавор-Ратковац).

ОТПЛАТА ДУГА ЗА ТЕКУЋУ И НАРЕДНИХ ПЕТ ГОДИНА

Опис	2023. год.	2024. год.	2025. год.	2026. год.	2027. год.	2028. год.
Износ за отплату дуга	1.454.266,48	1.605.962,64	1.909.524,74	1.071.135,55	885.300,54	885.127,02
Коефицијент задужења	7,89	8,71	10,36	5,81	4,80	4,80

*У отплату дуга укључено задужење од 2,7 мил.КМ код ЕИБ-а према пројектованом амортизационом плану отплате дуга за овај кредит који још није реализован.

БУЏЕТСКА ПОТРОШЊА ПО КОРИСНИЦИМА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА

Градска управа: 57,03%

ЈУ Центар за соц. рад: 16,26%

ЈУ Дјечији вртић “Наша радост“: 3,39%

ЈЗУ Дом здравља: 20,99%

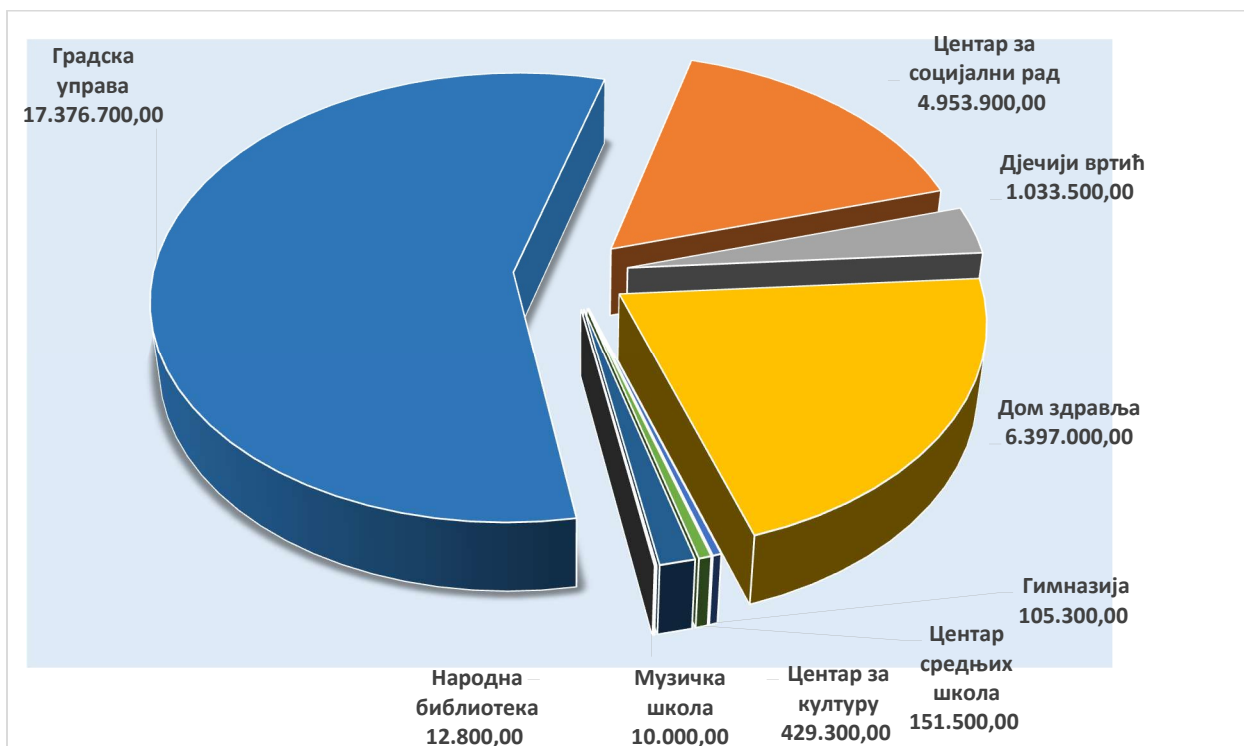
ЈУ Гимназија Прњавор: 0,35%

ЈУ Центар средњих школа “Иво Андрић“: 0,50%

ЈУ Центар за културу: 1,41%

ЈУ Народна библиотека: 0,04%

ЈУ Музичка школа „Константин Бабић“: 0,03%

**ПРЕГЛЕД БЕСПОВРАТНИХ ДАВАЊА ИЗ
БУЏЕТА ГРАДА ЗА 2024. г.**

Субвенције	495.000,00
Подстицаји пољопривредним произвођачим	495.000,00
Грантови	1.462.125,00
Грант за превоз ђака основних школа	255.000,00
Грант за борачко-инвалидску заштиту	214.500,00
Грант за подстицај и развој спорта	420.000,00
Грант вјерским заједницама	58.000,00
Грант политичким субјектима	69.125,00
Грант удружењима из области културе и осталим удружењима	47.000,00
Грант удружењима националних мањина	25.000,00
Грант за фестивал националних мањина	5.000,00
Грант Дневном центру за дјецу и омладину "Невен"	70.000,00
Грант за помоћ у лијечењу дјеце и младих обољелих од дијабетеса	27.000,00
Грант за пројекат "Старење и здравље"	45.000,00
Грант за вишенамјенске пројекте из Стратегије развоја	27.000,00
Грант сеоским водоводима из намјенских средстава за воде	25.000,00
Грант за пројекат "Помоћ младима кроз старт-уп предузетништво"	30.000,00
Грант за пројекат "Прихвата и интеграције држављана БиХ по Споразуму о реадмисији"	6.000,00
Грант Црвеном крсту	37.000,00
Грант Удружењу пензионера	30.000,00
Грант Удружењу родитеља са четворо и више дјеце	10.000,00
Грант за финансирање "Родитељске куће"	7.000,00
Грант Омладинском центру Прњавор	9.000,00
Грант за пројекат "Омладинска банка"	10.000,00
Грант заједницама етажних власника	10.000,00
Грант Колу српских сестара	6.000,00
Грант СРД Украински цвијет	6.000,00
Грант Градској организацији слијепих	11.000,00
Грант добровољним ватрогасним друштвима	1.000,00
Грант за инклузију Рома	1.500,00
Дознаке	4.885.400,00
Средства социјалне заштите која се остварује у Центру за социјални рад	4.071.800,00
Средства за стипендије, студентске награде, постдипломце и докторанте	243.000,00
Средства за набавку уџбеника за ученике основних школа	250.000,00
Средства за стипендије дефицитарних занимања које финансира Министарство просвјете и културе	15.000,00

Средства за једнократне новчане помоћи појединцима	75.000,00
Средства за једнократне помоћи за свако рођено дијете	130.000,00
Средства за побољшање демографске ситуације	15.000,00
Средства за санацију штета од елементарних непогода	5.000,00
Средства за субвенције комуналних услуга за социјално угрожене кориснике	30.000,00
Средства за легализацију бесправно изграђених објеката	10.000,00
Средства избјеглим и расељеним лицима за вођење поступка уписивања права својине на изграђеном земљишту	35.000,00
Средства за регресирање камата на пољопривредне кредите	5.000,00
Средства за субвенције закупнине стамбених јединица социјалног становања	600,00
Укупно	6.842.525,00

ГРАД ПРЊАВОР
ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ФИНАНСИЈЕ
 Адреса: Карађорђева 2
 Телефон: 051/663-003
 Факс: 051/663-003
 E-mail: fin-prnj@teol.net

